

Vergaderjaar 2019–2020

35 092

Wijziging van de Wet windenergie op zee (ondersteunen opgave windenergie op zee)

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 september 2020

Met deze brief licht ik uw Kamer in over de uitslag van de subsidievrije tender windenergie op zee voor kavel V van het windenergiegebied Hollandse kust (noord). De beoordeling van de in de tender ingediende aanvragen is afgerond tijdens het zomerreces. Vanwege het grote belang voor partijen die een aanvraag hebben ingediend om zo snel mogelijk een uitslag te krijgen, is er voor gekozen om na afronding van de beoordeling de uitslag direct kenbaar te maken en uw Kamer middels deze brief over de uitslag te informeren.

Daarnaast informeer ik uw Kamer in deze brief over de voortgang van de uitvoering van de motie van het lid Mulder c.s. (Kamerstuk 35 300 XIII, nr. 38) en de toezegging in de Kabinetsvisie waterstof (Kamerstukken 32 813 en 29 696, nr. 485) om onderzoek te doen naar geïntegreerde tenders voor wind op zee en waterstofproductie. Dit onderzoek bevindt zich in de afrondende fase. In oktober zal ik de bevindingen, inclusief appreciatie, naar uw Kamer sturen.

Vijfde tender windenergie op zee

Met de succesvolle afronding van deze tender bereiken we in Nederland een belangrijke mijlpaal in de energietransitie. De in het Energieakkoord afgesproken – destijds zeer ambitieuze – doelstelling van groei en kostenreductie bij windenergie op zee is ruimschoots behaald. Met deze tender is de beoogde

3,5 gigawatt aan opgesteld vermogen tijdig vergund. Deze zal naar verwachting conform de planning in het Energieakkoord (Kamerstuk 30 196, nr. 202) in 2023 volledig operationeel zijn.

Op 30 april jl. sloot de inschrijftermijn van de tender voor de kavel V van het windenergiegebied Hollandse kust (noord). De kavel biedt plaats voor

in totaal ruim 700 MW aan windturbines. Het daar te bouwen windpark zal voorzien in ongeveer 2,5 procent van onze huidige elektriciteitsvraag en daarmee een nieuwe significante stap zijn in het verder verduurzamen van onze economie. Net als bij de voorgaande twee tenders ging het bij deze tender om een procedure zonder subsidie middels een vergelijkende toets.

Naast de bijdrage die het windpark levert aan de energietransitie, is het succesvol verloop van deze tender ook een positieve bijdrage voor de Nederlandse economie. De ontwikkeling, aanleg en onderhoud van de windparken in de Nederlandse Noordzee levert onze economie bedrijvigheid en banen op.

Ingediende aanvragen

Het is goed te realiseren dat de aanvraagperiode voor deze tender openstond en sloot in een periode waarbij er grote onzekerheid was rondom de ontwikkeling van het coronavirus in Nederland en Europa. Er bestond eveneens onzekerheid over wat de gevolgen zouden zijn de komende maanden en jaren voor de economie en de energieprijzen. Binnen die context ben ik dan ook zeer verheugd om te zien dat er partijen bereid zijn gebleken om te investeren in windenergie op zee in Nederland. Ik constateer dat zelfs in deze onzekere tijden de Nederlandse aanpak van windenergie op zee momenteel voldoende aantrekkelijk is voor partijen om te investeren.

Er zijn in de tender twee aanvragen ingediend en beoordeeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Deze aanvragen zijn ingediend door:

- Crosswind: een consortium van Shell en Eneco
- Ørsted: een Deense windparkontwikkelaar

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) heeft geconcludeerd dat beide aanvragen voldeden aan de strenge eisen die gesteld zijn aan de financiële sterkte van de aanvrager, de technische en economische haalbaarheid, de planning en het voldoen aan de voorwaarden in de kavelbesluiten.

De winnende aanvraag: Crosswind

Om een winnaar aan te wijzen heeft RVO.nl de aanvragen op basis van de in de wet opgenomen criteria gerangschikt. Deze wettelijke criteria zijn nader uitgewerkt in de Regeling vergunningverlening windenergie op zee kavel V Hollandse Kust (noord) die afgelopen december is gepubliceerd (Stcrt. 2019, nr. 68472). In deze vergelijkende toets heeft de aanvraag van Crosswind de beste score gekregen. Aan deze partij is dan ook de vergunning verleend.

De partijen achter het winnende Crosswind consortium, Shell en Eneco, zijn bekende en ervaren partijen in de wind-op-zeesector. Beide hebben, als onderdeel van het Blauwwind consortium, eerder de vergunning voor het windpark Borssele III&IV verkregen. Dit windpark voor de Zeeuwse kust is momenteel in aanbouw en de eerste turbines leveren inmiddels elektriciteit aan het elektriciteitsnet.

De aanvragers konden bij deze tender onder andere punten verdienen voor innovaties in het windpark die gericht zijn op betere integratie van toekomstige windparken op zee in het energiesysteem van Nederland. Als gevolg hiervan zit in het project van Crosswind een indrukwekkende innovatieagenda. Zo zal er onder andere een drijvend zonnepanelen-

systeem in het windpark komen te liggen en zal getest worden met energieopslag in het windpark, zowel met batterijen als met de productie van groene waterstof. Crosswind zal bovendien nauw samenwerken met universiteiten en kennisinstituten om deze genoemde innovaties te ondersteunen en verder te ontwikkelen. De lessen die geleerd worden in het windpark zullen breed – in de academische wereld en daarbuiten – gedeeld worden en zo bijdragen aan betere systeemintegratie van wind op zee in de toekomst.

Volgende tender en verdere groei windenergie op zee

Met deze tender is de oorspronkelijke routekaart uit het Energieakkoord met succes afgerond. Tegelijkertijd staan met de huidige routekaart 2030 ook de volgende tenders al op de planning. De volgende tender, Hollandse Kust (west), staat momenteel gepland voor medio 2021. Deze planning is wel nog afhankelijk van het tijdig verkrijgen van de vergunningen voor de aanleg van het net op zee voor dit windpark. Dit is momenteel lastig in verband met de problematiek rondom stikstof. Er wordt op meerdere manieren gezocht naar een oplossing om dit project volgens planning door te laten gaan.

Voor een goede uitvoering van de volgende tender is het eveneens van belang dat gebruik kan worden gemaakt van de verbeteringen die zijn opgenomen in het aan uw Kamer toegestuurde wijzigingsvoorstel van de wet Windenergie op zee (Kamerstuk 35 092, nr. 2). Dit betreft met name de verbeteringen voor de tenderprocedures en de mogelijkheid om een vergunning te verlenen voor maximaal 40 jaar. Deze wijzigingen maken het voor partijen aantrekkelijk om te blijven investeren in wind op zee zonder subsidie. In de commissiebrief van de vaste commissie van Economische Zaken en Klimaat van 10 september 2020 werd gevraagd naar het tijdpad van de nota van wijziging. Ik verwacht een nota van wijziging in oktober naar uw Kamer te sturen. Daarmee kan het punt van de vergunningstermijn nog meegenomen in dit wetsvoorstel. Hopelijk kan de behandeling van het wijzigingsvoorstel in de Tweede Kamer daarna spoedig doorgang vinden.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes